

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Академічне товариство ім. М. Балудянського
(м. Кошице, Словаччина)

Вища школа економіки і права імені
проф. Едварда Ліпінського (м. Кельце, Польща)
Університет Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Університет «Petre Andreia» (м. Яси, Румунія)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)

До 75-річчя Київського національного торговельно-економічного університету

**СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ІХ Міжнародної науково-практичної конференції**

14-16 вересня 2021 року

Частина I

Вінниця 2021

УДК 339.922
С69

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. IX Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 14-16 вересн. 2021 р. Вінниця, 2021. Ч. 1. 224с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства в сучасних умовах; сучасної парадигми менеджменту та публічно-владної діяльності, фінансовий механізм забезпечення соціально-економічного розвитку країни; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні та практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми та перспективи, тенденції розвитку маркетингових технологій, проблеми розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості: теоретичний і прикладний аспекти, державотворчі процеси в умовах глобалізованого суспільства: історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти.

Висвітлюються інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції, теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Наталія**, д-р філос. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мартінова Лілія**, д-р екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Боковець Вікторія, д-р екон. наук, професор, **Громова Ольга**, д-р екон. наук, доцент, **Корж Наталія**, д-р екон. наук, професор, **Іваницька Наталя**, д-р філол. наук, професор, **Нікітішин Андрій**, д-р екон. наук, доцент, **Прутська Олена**, д-р екон. наук, професор, **Хачатрян Валентина**, д-р екон. наук, доцент, **Чорна Наталія**, д-р іст. наук, професор, **Штифурак Віра**, д-р пед. наук, професор, **Бондар Анна**, канд. наук з фіз. виховання і спорту, **Крупельницька Ірина**, канд. екон. наук, доцент, **Мельничук Оксана**, канд. екон. наук, доцент, **Мерінова Світлана**, канд. екон. наук, доцент, **Тернова Алла**, канд. техн. наук, доцент.

Друкується за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-629-962-1

Тетяна Павлюк, канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ.....	90
Світлана Супрун, канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСНОВНИЙ ЗМІСТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	101
Валентина Хачатрян, д-р екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ Вікторія Стратійчук, доктор філософії з економіки, асистент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПЛАНУВАННЯ ОБСЯГУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ ЯК ІНДИКАТОР РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ...	108
Ірина Юрчик, канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ СОЦІАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ, ЯК ФАКТОР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	117

СУЧАСНА ПАРАДИГМА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПУБЛІЧНО- ВЛАДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Олена Бабчинська, д-р екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ КОНЦЕПЦІЇ МОТИВАЦІЇ ВИСОКОПРОДУКТИВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПЕРСОНАЛУ.....	125
Вікторія Боковець, д-р екон. наук, професор Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ ПІД ВПЛИВОМ СВІТОВОЇ ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	136
Людмила Бондарчук, канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ Лариса Сікорська, канд. пед. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ НАПИСАННЯ ПРОГРАМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	142
Максим Горшков, старший викладач Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ УПРАВЛІНСЬКІ МЕТОДИ ВПЛИВУ НА РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	149

10. Статистика зовнішнього сектору України. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/en/statistic/sector-external/data-sector-external>)

11. Основні засади грошово-кредитної політики на 2020 рік та середньострокову перспективу. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/phmYQedcTmXDjdt>

12. Про Державний бюджет України на 2021 р.: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1082-20#Text>

13. Павлюк Т. І., Демченко О. П. Соціальний захист – складова частина соціальної політики. *Приазовський економічний вісник. Випуск 2(13) 2019.* С. 246-250.

14. Гнидюк І. В., Гайдей О. В. Бюджетне фінансування соціального забезпечення в Україні. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки.* 2018. №4. С.67-72.

УДК 331.5

Тетяна Павлюк,

канд. екон. наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-5417-6250>

ResearcherID [C-4426-2018](https://orcid.org/0000-0002-5417-6250)

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

У статті проаналізовано рівень заробітної плати у собівартості виробництва та оплата заробітної плати найманих працівників у ВВП. Розглянуто різні види безробіття та визначено практичні дії по формуванню відповідного соціально-економічного середовища, максимально орієнтованого на розвиток усієї системи відтворення сукупної робочої сили.

Ключові слова: *ринок праці, безробіття, зайнятість, відтворення робочої сили, інфляція, макроекономічне регулювання, соціально-економічні фактори, суспільне виробництво.*

Постановка проблеми. Ринок праці відображає більшість політичних і соціально-економічних процесів, що відбуваються в державі. Стан ринку праці визначає становище національної економіки в цілому, і методи макроекономічного регулювання, і ефективність соціальної політики, особливо у сфері загальної та професійної освіти. Тому необхідно оптимізувати ситуацію на ринку праці, що забезпечить зростання виробництва та добробуту українського населення.

Механізм регулювання процесів розподілу і використання робочої сили України перебуває на початковому етапі становлення внаслідок нерозвиненості самого об'єкта – територіального ринку праці, де ще не склалася масова пропозиція робочої сили з боку незайнятого населення, і ще не створена розгалужена ринкова інфраструктура, яка б забезпечувала швидку й ефективну адаптацію робочої сили до змін в умовах господарювання. Необхідність поглибленого дослідження, пошуку оптимальних форм кількісно-якісного поєднання попиту на робочу силу та її пропозиції на основі гармонізації економічних відносин між усіма суб'єктами регіонального відтворювального процесу вимагає всебічного наукового вивчення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомим внеском у вивчення проблеми зайнятості та відтворення робочої сили в Україні внесли такі вітчизняні науковці: Васильченко В.С., Грішнова О.А., Джегур Г.В., Зезека Н.О., Петюх В.М., Савченко В.В. та інші. Результати досліджень цих вчених висвітлюють важливі аспекти впливу соціально-економічних факторів на підвищення зайнятості населення та ефективності праці в суспільному виробництві.

Мета статті полягає у аналізі та розробці пропозицій щодо перспектив розвитку ринку праці. Реалізація поставленої мети зумовлює необхідність вирішення наступних завдань:

- оцінити не тільки рівень офіційного та прихованого безробіття, а також фрикційного, структурного, інституційного та циклічного;

- проаналізувати низький середній рівень заробітків і відповідно низька питома вага витрат на робочу силу у собівартості виробництва та оплати праці найманих працівників у ВВП, надмірна міжгалузєва і низька міжпосадова диференціація заробітної плати, передусім у бюджетній сфері;

визначити практичні дії по формуванню відповідного соціально-економічного середовища, максимально орієнтованого на розвиток усієї системи відтворення сукупної робочої сили.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день ринок праці України відновився на 70 – 80 % від докризових показників. Проте етап «влади роботодавця» не залишається позаду, а кандидати демонструють високу активність з переважанням матеріальної мотивації. Зростання зарплат в 2015 році досить повільний, в наступному році - незначний (не більш ніж на 3 – 5 %), а в 2017 р. в 2 рази.

На ринку праці зберігається і поступово посилюється тенденція дефіциту кваліфікованого персоналу. Причини тому – експансія національних і закордонних компаній у регіони України, високі вимоги до претендентів та недостатній рівень кваліфікації фахівців, дефіцит вузько спеціалізованого персоналу та швидке підвищення очікувань кандидатів.

За експертними даними АНКОРу в Україні, найбільш динамічно зростаючими галузями є банківський сектор, агропромисловий комплекс, промисловість, товари народного споживання, фармацевтика, інформаційні технології. З функцій зараз найбільш затребувана фінансова, продажів, виробництва і адміністративна.

Спостерігається високий рівень рухливості ринку претендентів: 40% працюючих претендентів знаходяться в активному пошуку; 49% не шукають, але готові розглянути цікаві пропозиції; 63% кандидатів розглядають паралельно два – три пропозиції про роботу; 53% очікують кар'єрного зростання протягом року – двох з моменту початку роботи в новій компанії[5].

Ми відзначаємо зростання трудової міграції в Україні, що пов'язано з незадоволеністю шукачів умовами праці – в основному із-за відсутності

перспектив розвитку та рівня оплати праці. За даними дослідження АНКОРа «Картка руху персоналу в Україні», у 30% респондентів є досвід переїзду в інший регіон/країну, причому 84% з них отримали позитивний досвід, ще 37% респондентів хочуть змінити локацію.

У той же час чинниками, що підвищують лояльність персоналу, за даними дослідження АНКОРа «Мотивація персоналу: кар'єрні очікування шукачів», є перспектива професійного розвитку, кар'єрний ріст та стабільність організації на ринку. Підвищення окладу є основною мотивацією для роботи в конкретній компанії, проте очікування кандидатів не збігаються з пропозиціями роботодавців. В середньому цей показник розходиться на 10 – 20%. На українському ринку спостерігається повільне зростання заробітних плат, за прогнозами, в подальшому збільшення буде незначним.

Зарплатні очікування шукачів досить високі. В середньому при зміні роботи претендент хоче збільшити свій дохід на 30%, коли роботодавець готовий підвищити оклад приблизно на 20%[5]. Основним мотивуючим фактором утримання персоналу більше п'яти років є збільшення зарплати і можливість кар'єрного росту.

Під час кризи на ринку стало набагато більше кваліфікованих кандидатів. Після нього кількість пропозицій від компаній збільшилася, і претенденти отримали більше можливостей для вибору кращих умов. Однак вимоги до кандидатів з боку роботодавців залишилися на колишньому, досить високому рівні. На ситуацію впливає активний розвиток бізнесу в Україні західних компаній, у яких вимоги до кваліфікації кандидатів вище, ніж в українських організаціях.

Сучасна структура зайнятості в Україні – як за секторами економіки, так і за професійним статусом – далека від стандартів економічно розвинених країн. На сучасному етапі розвитку економіки України проблеми безробіття стають одними з найбільш зловбодених. Саме від того, зайнята людина чи безробітна, який рівень сукупних доходів отримує, залежить мотивація людини до продуктивної праці, а, відповідно, і рівень добробуту нації в цілому.

Деякі вчені вважають, що саморегулююча економіка не може перебороти безробіття. Рівень зайнятості залежить від так званого «ефективного попиту» (спрощено – рівня споживання й інвестицій). Дж. М. Кейнс писав: "Хронічна тенденція до неповної зайнятості, характерна для сучасного суспільства, має свої корені в недоспоживанні"[2, с.137-432]. Недоспоживання виражається в тім, що в міру підвищення доходів у споживача у нього в силу психологічних факторів «схильність до заощадження» перевищує «спонукання до інвестицій», що веде за собою спад виробництва і безробіття. Таким чином, неминучість кризи саморегулюючої економіки, вказує на необхідність державного економічного впливу для досягнення повної зайнятості. Насамперед, варто підвищити ефективний попит, знижуючи позичковий відсоток і збільшуючи інвестиції.

Безробіття, з одного боку, характеризує потенційні можливості використання робочої сили, а з іншого, - впливає на залучення трудових ресурсів у виробництво товарів і послуг. Існує кілька видів безробіття, економічний зміст яких визначає їхній вплив на розвиток трудових ресурсів. При цьому деякі види безробіття виникають з об'єктивних причин і притаманні всім країнам з розвинутою ринковою економікою, інші пов'язані із суб'єктивними причинами. Наприклад, фрикційне безробіття характеризує плинність персоналу підприємства, пов'язану зі зміною робочих місць і місця проживання. Серед сукупної робочої сили певна її частина постійно перебуває в русі, переміщуючись на нові робочі місця. Цей тип безробіття охоплює трудові ресурси, що незайняті з причин переходу з одного місця роботи на інше і упродовж нетривалого часу (наприклад, тижня) мають приступити до роботи на новому місці, а також працівників тих галузей, де тимчасові звільнення є нормою без впливу на загальний рівень доходів працівників, наприклад, у будівництві чи сільському господарстві.

У період впровадження інновацій, рух робочої сили активізується, тому безробіття, що виникає в результаті інноваційного розвитку, пов'язане з позитивними економічними тенденціями та називається структурним. При цьому працівники змушені підвищувати свою кваліфікацію, що позитивно впливає на розвиток підприємств і зростання доходів персоналу.

Виникнення інституційного безробіття пов'язане з недосконалою організацією інформації про стан ринку праці, що надають служби зайнятості. Це виражається насамперед у поганій поінформованості про наявність вакантних робочих місць. Також високі допомоги з безробіття і податки на доходи працівників стимулюють зростання рівня інституційного безробіття.

Особливо небезпечним для економіки є безробіття, викликане спадом промислового виробництва під час економічної кризи. При цьому сукупний попит на товари та послуги зменшується, зайнятість трудових ресурсів скорочується, а циклічне безробіття зростає.

Зниження рівня такого виду безробіття пов'язане з необхідністю поживлення та підйому виробництва, що веде до зниження кількості безробітних.

Негативний вплив на зайнятість трудових ресурсів чинить зростання рівня прихованого безробіття - це особи, офіційно незареєстровані у службах зайнятості. Якщо в країнах з розвинутою ринковою економікою побоюються зростання добровільного безробіття, викликаного небажанням окремих представників працездатного населення працювати через високі соціальні допомоги у зв'язку з безробіттям, то в нашій країні ситуація протилежна. Вона визначається низьким рівнем соціальної допомоги у зв'язку з безробіттям та складністю процесу реєстрації безробітних у службах зайнятості.

Отже, важливо оцінити не тільки рівень офіційного та прихованого безробіття, а також фрикційного, структурного, інституційного та циклічного, тому що динаміка рівня безробіття зумовлена різними причинами. Відомо, що в реальних економічних умовах ринок праці перебуває у неврівноваженому стані, пов'язаному з існуванням об'єктивного безробіття.

На сьогоднішній день стан ринку праці характеризується наявністю низки проблем, які заважають нормальному соціально-економічному розвитку як всієї країни, так і її окремих регіонів. Актуальними лишаються проблеми економічної активності населення, кількісно якісного дисбалансу між пропозицією та потребою у робочій силі, низького кваліфікаційного рівня

незайнятого та працюючого населення, а також проблеми зайнятості молоді та інвалідів (порівняно низький рівень освіти інвалідів і їх професійної підготовки; недостатній рівень підтримки тих, хто вперше виходить на ринок праці (випускників навчальних закладів; недостатня кількість робочих місць, на яких може бути задіяна праця інвалідів), нелегальні зовнішні трудові міграції, неформалізовані внутрішні трудові міграції та тіньовий ринок праці.

Найголовніші проблеми сучасного ринку праці:

- нелегальна праця громадян України поза межами країни – за статистикою легальної еміграції громадян України, легально за кордоном живуть і працюють 1,14 мільйона українців. Проте, за неофіційними даними, кількість українців, які живуть і працюють за кордоном, становить приблизно 5-7 мільйонів осіб. Україна опинилася на десятому місці за кількістю емігрантів, які виїхали до найбільш економічно розвинених країн. Про це повідомляє британське видання The Guardian. На першому місці за кількістю емігрантів перебуває Китай.

- низький рівень середньої заробітної плати.

- зайнятість молоді.

Для подолання першої проблеми (нелегальної міграції) необхідна реалізація державної політики з питань міграції та національної безпеки, спрямованої на активізацію протидії нелегальній міграції. З метою скорочення масштабів нелегальної трудової міграції населення за межі країни та посилення соціального захисту українських працівників за кордоном Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України потрібно приєднатися до конвенцій МОП щодо захисту прав працівників-мігрантів, інтенсифікувати зусилля щодо підписання угод про працевлаштування з країнами-реципієнтами української робочої сили, запровадити спеціальні посади у дипломатичних та консульських представництвах за кордоном у країнах призначення мігрантів, розробити програму стимулювання самозайнятості та мікро-підприємництва для осіб, які повертаються після трудової діяльності за кордоном.

Наступною безумовною проблемою ринку праці, наслідки якої виходять далеко за його межі, є низький середній рівень заробітків і відповідно низька питома вага витрат на робочу силу у собівартості виробництва та оплати праці найманих працівників у ВВП, надмірна міжгалузєва і низька міжпосадова диференціація заробітної плати, передусім у бюджетній сфері [1, с.156].

За умов проведення економічних реформ і подолання призових явищ в усіх сферах життєдіяльності суспільства основним об'єктом регулятивного впливу можуть стати процеси деструктивного і дезінтеграційного характеру у сфері зайнятості населення, на яких аномальне загострення проблем безробіття та працевлаштування населення вимагає активних, цілеспрямованих засобів протидії. Залежно від прийнятого варіанта загальної санації економіки регіону і основних структурно-функціональних характеристик територіальних ринків праці визначити практичні дії по формуванню відповідного соціально-економічного середовища, максимально орієнтованого на розвиток усієї системи відтворення сукупної робочої сили. З огляду на це, на особливу увагу заслуговують такі процеси.

По-перше, обмеженість вибору прийнятого сфери прикладання праці для населення, яке бажає працювати за наймом, внаслідок недостатньої розвинутості альтернативних державному секторів економіки, а також зростання виробництва спричиняють високий рівень вимушеної неповної зайнятості населення, формування територіально локалізованих осередків підвищеного зареєстрованого і прихованого безробіття.

По-друге, склалися не адекватні зрушення в економічній базі територіального розвитку і змінам в обсягах виробництва темпи формування основного резервного сегмента ринку праці — контингенту вивільнених працівників, за допомогою якого в ринковій системі господарювання забезпечується перерозподіл робочої сили на користь найперспективніших сфер господарювання, і тим самим вдосконалюються територіально-галузєва структура зайнятості населення.

По-третє, незбалансованість процесів відтворення робочих місць з наявною робочою силою, нагромадження виробничого устаткування з наднормативним строком експлуатації посилюють суперечність між формальною зайнятістю працездатного населення і фактичною ефективністю праці, між наявністю робочих місць і результативністю виробничої діяльності.

По-четверте, погіршення якісного складу робочої сили, її низька конкурентоспроможність і надмірне резервування її найбільш кваліфікованої частини призводять до втрат раніше створеного професійно-освітнього потенціалу регіонів.

Безумовно, регулювання попиту на робочу силу та її пропозиції через вплив та господарські інтереси — це найперспективніший шлях. Але виникають ситуації, пов'язані переважно з істотною зміною рівня пропозиції робочої сили внаслідок її територіального переміщення, що потребують розробки відносин самостійного механізму реалізації.

Першоосновою економічного регулювання ринку праці повинні стати реальна вартість робочої сили і ефективна зайнятість населення, яка в наших умовах передбачає активізацію процесу вивільнення надлишкової робочої сили, формування мобільного резерву робочої сили, легалізацію прихованого безробіття [4, с.47-61].

Слід враховувати і ту обставину, що порушення так званої «абсолютної економічної» межі підвищення загального рівня зайнятості населення нам не загрожує, бо система партнерства і насиченість ринку товарами вітчизняного виробництва не досягли того рівня, який би міг спричинити зростання саме на цьому ґрунті рівня безробіття і загострення соціально-економічних проблем [5, с.140-141].

Доводиться визнати, що регулювання на територіальних ринках праці таких процесів, як трансформування прихованої форми безробіття в явну, формування мобільного резерву робочої сили, — це пошук компромісних рішень між шляхами розв'язання соціальних проблем зайнятості та необхідністю реалізації вимог ефективності. Зважаючи на те, що тільки

високоєфективна економіка здатна забезпечити несуперечливе і усталене вирішення соціальних питань, слід визначити її пріоритетність на етапі переходу до ринкових відносин. Необхідно підкреслити і цей висновок і практичні дії, що повинні випливати з нього, не означають ігнорування таких проблем соціального захисту населення, як, наприклад, гарантоване працевлаштування осіб з обмеженою працездатністю та інших, найуразливіших на ринку праці, його категорій. Загальне зниження навантаження і тиску, які справляє на економічну систему надлишкова чисельність зайнятих працівників, дозволить через підвищення продуктивності праці значно розширити фінансові можливості соціальної підтримки населення [6].

Отже, інтенсивне вивільнення робочої сили, з її наступним територіально-галузевим перерозподілом на користь наукомістних виробництв, соціально орієнтованих видів діяльності, галузей, які працюють на споживчий ринок, є об'єктивною необхідністю, що вимагає синхронізації сучасних методів і форм макро- та мікроекономічного впливу на регіональні та локальні ринки праці з метою формування високомобільного і конкурентоспроможного контингенту робочої сили. Якісно новий рівень територіально-галузевої мобільності робочої сили може бути досягнутий шляхом узгодження таких процесів, як створення необхідних технологічних умов виробництва на рівні низових економічних структур і формування відповідного соціально-економічного механізму швидкого пристосування параметрів робочої сили до вимог попиту на неї на рівні галузей, регіонів в цілому.

Очевидно, що фінансова стабілізація, не підкріплена стабілізацією виробництва, тому що викликає катастрофічний зріст безробіття. Тому центральним елементом політики зайнятості повинна стати економічна політика, спрямована на пожвавлення ділової активності, проведена одночасно з придушенням інфляції, зміною фізично і морально застарілого виробничого апарата й усуненням причин, що породили його низьку ефективність. Зазначені процеси з трансформації економіки України повинні проходити на тлі монетарної політики, тому що в іншому випадку інфляція зведе нанівець зусилля реформаторів. Цей висновок впливає з зазначеної вище специфіки нашої економічної системи [3, с. 35-39].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Традиційні методи подолання безробіття, використовувані при циклічній і структурній кризі економіки, для вирішення проблем зайнятості в Україні не знаходять своєї підтримки. Вихід із кризи – можливий лише за умови швидкої трансформації економічної системи і модернізації виробничого апарата. В силу специфіки цих рівнобіжних процесів в Україні можна чекати збереження високого безробіття.

Розв'язання питань зайнятості, підвищення рівня життя і соціального захисту людей можливо тільки при умові виходу держави з економічної кризи. Воно пов'язане з фінансовою, кредитною, податковою політикою держави, цінами і іншими чинниками і вимагає негайного рішення.

Список використаних джерел:

1. Горілий А.Г. Економіка ринків праці / А.Г. Горілий. Т.: Вид-во Карп`юка, 1999. 156 с.
2. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег / Аналогия экономической класики / Кейнс Дж. М.; предисл. сост. И. А. Столярова. М. : ЭКОНОВ, Ключ, 1993. С.137–432.
3. Корчун М.О. Шляхи підвищення економічної активності та зайнятості молоді на ринку праці України. *Україна: аспекти праці*. 2008. № 1. С. 35-39.
4. Лісогор Л.С. Світові ринки праці та Україна: стан, тенденції, особливості адаптації. *Україна - НАТО*. 2007. № 5. С. 47 – 61.
5. Осипова Л.В., Павлюк Т. И. Рынок труда в Украине: состояние и перспективы развития. *Scientific Letters of International Academic Society of Michail Baludansky*. Slovakia, 2015. Vol. 3 No. 1. P. 140-141.
6. Павлюк Т.І., Осіпова Л.В. Оцінка стану ринкового конкурентного середовища. *Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні: тези X Міжнар. наук.- практ. конф. Київ, 22-23 травня, 2019 р.* Київ : КНТЕУ, 2019. 230 с.